

Bilag

14. juli 2006

/iss

Status for nyt hovedbibliotek i København, medio 2006

Eftersom det er et nyt Kultur- og Fritidsudvalg, som nu behandler sagen, tillader jeg mig at gå lidt tilbage i tiden.

Sagens historik

Hovedbiblioteket har været placeret tre steder i København. Fra 1917 til 1957 i Nikolaj Kirke, fra 1957 til 1993 på Kultorvet og fra 1993 på den nuværende placering i Krystalgade 15-17. Ingen af stederne har været bygget som bibliotek.

I marts 2002 traf det daværende Kultur- og Fritidsudvalg beslutning om at lade udarbejde en foranalyse vedrørende et nyt hovedbibliotek. Analysen blev udarbejdet i fællesskab af Økonomiforvaltningen, Bygge- og Teknikforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen. Resultatet forelå marts 2003. Anbefalingerne var bl.a.

- at et nyt hovedbibliotek bør placeres i centrum
- at den højst prioriterede lokalisering er Vandværksgrunden
- at et nyt hovedbibliotek bør rumme minimum 18.000 m² etageareal
- at et nyt hovedbibliotek kan bygges for et samlet beløb mellem 450-500 mio. kr.

Herefter traf Kultur- og Fritidsudvalget på sit møde 17. juni 2004 beslutning om at et eventuelt nyt hovedbibliotek placeres på Vandværksgrunden, og at det forudsættes at Pumpehuset med sin funktion som spillested indarbejdes i konkurrenceprogrammet.

Den 9. september 2004 traf Borgerrepræsentationen beslutning om at en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Økonomiforvaltningen, Bygge- og Teknikforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen udarbejder et beslutningsgrundlag for udskrivning af en arkitektkonkurrence, således at Kultur- og Fritidsudvalget, Bygge- og Teknikudvalget og Økonomiudvalget får forelagt en indstilling, der også belyser de planmæssige og økonomiske muligheder.

Denne indstilling behandledes i henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Bygge- og Teknikudvalget og Økonomiudvalget i marts/april 2005. Den 19. april 2005 sendte Økonomiudvalget indstillingen tilbage til Kultur- og Fritidsudvalget og Bygge- og Teknikudvalget med

**Hovedbiblioteket
Overbibliotekaren**

**Krystalgade 15
1172 København K**

**Telefon
33 73 60 60**

**Telefax
33 73 60 81**

**Direkte telefon
33 73 60 75**

**E-mail
borges@kff.kk.dk**

www.bibliotek.kk.dk

henblik på en politisk revurdering af projektet, herunder af projektets samlede økonomi.

Ved Borgerrepræsentationens behandling af budget 06 i oktober måned 2005 blev det vedtaget at projektet nyt hovedbibliotek skulle gennemgå en OPP-analyse. En foreløbig OPP-analyse er udarbejdet i foråret 2006 med det resultat, at en mere specifik analyse anbefales. Denne er endnu ikke igangsat.

I november 2005 blev Kultur- og Fritidsudvalget af Borgerrepræsentationen (jf. medlemsforslag BR 607/05) pålagt at undersøge muligheden for at et nyt hovedbibliotek kunne placeres i Scala-bygningen på Axeltorv. Dette er sket med det resultat som fremgår af vedlagte indstilling.

Visionen for et nyt hovedbibliotek

I de seneste år er det i København besluttet at opføre en række kulturbyggerier, som understreger byens position som hovedstad og vigtig europæisk storby, Det Kongelige Bibliotek, Statens Museum for Kunst, Glyptoteket, Operaen, Det nye Skuespilhus og DR's nye Koncertsal. Disse byggerier er i hovedsagen finansieret af staten eller private.

Københavns Hovedbibliotek benyttes dagligt af tusindvis af brugere. Et nybygget hovedbibliotek skal være Københavns Kommunes markante bidrag til at forstærke udviklingen af København som kulturmetropol for flere millioner mennesker i Øresundsregionen.

Et nyt hovedbibliotek vil tiltrække interesserede fra et meget stort opland og understrege Københavns status som metropol, uanset om man bruger huset som indbygger i København, som studerende på en af byens mange uddannelsesinstitutioner, som turist eller som besøgende fra andre dele af regionen. Et nyt hovedbibliotek vil udgøre et så attraktivt offentligt tilbud, at der årligt forventes mere end 2 mio. brugere til de mange aktiviteter.

Hvorfor et nyt hovedbibliotek

Hovedbiblioteket er byens bedst besøgte kulturinstitution

Efter flytningen til Krystalgade i 1993 har Hovedbiblioteket oplevet et stigende besøgstal, som nu konstant ligger på ca. 1.0 mio. årligt. Det svarer til en stigning på ca. 50 % i forhold til situationen for 10 år siden.

Et nyt hovedbibliotek vil – efter internationale erfaringer at dømme – kunne tiltrække omkring 2 mio. besøgende.

Hovedbiblioteket har høje aktivitetstal

Hovedbiblioteket genererer omkring 2 mio. udlån (af bøger, cd, bånd, DVD og cd-rom) enten direkte eller gennem lokalbibliotekerne. Af samlingen på o. 800.000 bind, er ca. halvdelen stillet direkte frem til lånerne, resten er i magasinet.

De elektroniske ressourcer (e-bøger, e-artikler, e-musik) oplever ligeledes et stigende ”udlån”, og udgør nu omkring 10 % af de traditionelle udlån.

Der er en stigning i tilskuertallet til forfatterarrangementer, og antallet af arrangementer er højt. Tilskuertallet ligger på 150-200 pr. arrangement.

Pladsen er trang

En mængde aktiviteter (udlån, arrangementer, logistik) lider under for lidt plads. Der skal flyttes reoler hver gang der skal skaffes plads til arrangementer og udstillinger til gene for øvrige brugere, tilkørselsforhold og læsemuligheder er vanskelige, og mulighederne for at installere nye ergonomisk korrekte maskiner er ligeledes vanskelige. Der er lejlighedsvis køproblemer for publikum. For de ca. 100 medarbejdere er kontorarealer mv. særdeles trange. Der findes f.eks. ikke en samlet kantine eller spiseplads. Kun ca. 6.500 m² af det samlede areal på 10.000 m² står til rådighed for publikum, så der er store mængder af uproduktive arealer.

Der er ikke mulighed for udvidelser

Lejemålene i Krystalgade rummer ikke mulighed for udvidelser. Der er forsøgt at inddrage nye lejemål for at forbedre mulighederne, men dels er de nye lejemål små, og dels er de uanvendelige til publikumsformål på grund af niveauspring mv.

Opsigelse

Opsigelsesvarslerne for lejemålet er således, at lejer kan opsiges lejemålet med virkning fra 2008 med et års varsel. Og at udlejer kan opsiges med virkning fra 2013 med et års varsel.

Børge Sørensen